БОҒОТ ТУМАНЛАРАРО ИҚТИСОДИЙ СУДИНИНГ АЖРИМИ

(даъво аризани кўрмасдан қолдириш тўғрисида)

Боғот тумани

2024 йил 07 май

Боғот туманлараро иқтисодий суди судьяси А.Туракулов раислигида, судья ёрдамчиси У.Зарипов котиблигида Хива туман фермер, деҳқон ҳўжаликлари ва томорқа ер эгаллари Кенгаши даъвогар "Мадрим ўғли Пиржон" фермер ҳўжалиги манфаатида жавобгар "KHIVA CLAUSTER" маъсулияти чекланган жамиятига нисбатан 589 443 941 сўм асосий қарз, 141 466 500 сўм пеня жами 730 910 441 сўм қарздорликни ундириш ҳақидаги даъво аризаси бўйича (даъвогар ва жавобгар вакиллари) иштирокисиз Боғот туманлараро иқтисодий суди биносида бўлиб ўтган очиқ суд мажлисида иш хужжатлари билан бирга кўриб чиқиб, қуйидагиларни,

АНИКЛАДИ:

Хива туман фермер, деҳқон ҳўжаликлари ва томорқа ер эгаллари Кенгаши даъвогар "Мадрим ўғли Пиржон" фермер ҳўжалиги манфаатида жавобгар "KHIVA CLAUSTER" маъсулияти чекланган жамиятига нисбатан 589 443 941 сўм асосий қарз, 141 466 500 сўм пеня жами 730 910 441 сўм қарздорликни ундиришни сўраган.

Суд мажлиси тайинланган кун ва вақти ҳақида ажрим нусҳаси даъвогарга етказилган бўлсада, суд муҳокамасида иштирок этмасдан илтимоснома тақдим этиб, унга кўра жавобгар томонидан хозирда қарздорлик тўлаб берилганлиги учун киритган даъво аризасидан воз кечишлигини билдирган.

Мазкур холатда суд Ўзбекистон Республикаси Иктисодий процессуал кодекси (кейинги ўринда — ИПК деб юритилади)нинг 128,170-моддаларига асосан ишни даъвогар вакиллари иштирокисиз кўриб чикиш мумкин деб хисоблади.

Суд иш хужжатларини ўрганиб чиқиб, мухокама қилиб, қуйидагиларга асосан даъво ариза талаби бўйича кўрмасдан қолдиришни лозим топди.

Аниқланишича, мазкур даъво аризаси юзасидан асосий даъвогар 2024 йил 07 май куни 5-сонли илтимоснома билан мурожаат қилиб, жавобгар томонидан тўлаб берилиши лозим бўлган, яъни 2023 йил пахта хосилидан ўзаро хисоб-китоб ишлари тўлиқ амалга оширилганлигини билдириб, Боғот туманлараро иқтисодий судида кўрилаётган 2024 йил 07 май кунига тайинланган 4-2203-2401/2089-сонли иқтисодий ишни жавобгарни қарзи йўқлиги сабабли даъводан воз кечишлигини билдирган.

Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий процессуал кодексининг 107-моддаси 8-бандида, даъвогарнинг манфаатларини кўзлаб прокурор, давлат органи ва бошқа шахс томонидан тақдим этилган даъводан воз кечган бўлса, даъво аризасини кўрмасдан қолдирилиши баён этилган.

Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 16-моддасига асосан ушбу Конституциянинг бирорта қоидаси Ўзбекистон Республикасининг ҳуқуқ ва

манфаатларига, ушбу Конституциянинг биринчи бўлимида назарда тутилган асосий принцип ва нормаларга зарар етказадиган тарзда талқин этилиши мумкин эмас.

Ўзбекистон Республикасининг қонунлари ва бошқа норматив-хуқуқий ҳужжатлари Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси асосида ва уни ижро этиш юзасидан қабул қилинади. Бирорта қонун ёки бошқа норматив-хуқуқий ҳужжат Конституциянинг принцип ва нормаларига зид бўлиши мумкин эмас.

Ўзбекистон Респуликасининг 2020 йил 6 январьдаги "Давлат божи тўғрисида" ги ЎРҚ-600-сонли қонуннинг 9-моддаси 18-бандига кўра Ўзбекистон фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари кенгаши, Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва туманлар фермер, деҳқон ҳўжаликлари ва томорқа ер эгалари кенгашлари — фермер, деҳқон ҳўжаликлари ва томорқа ер эгаларининг манфаатларини кўзлаб килинган даъволар юзасидан давлат божи тўлашдан озод килинган деб белгиланган.

Ўзбекистон Республикаси "Давлат божи тўғрисида"ги қонунининг 9-моддаси 1-қисм 18-бандига асосан Ўзбекистон фермер, деҳқон ҳўжаликлари ва томорқа ер эгалари кенгаши, Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва туманлар фермер, деҳқон ҳўжаликлари ва томорқа ер эгалари кенгашлари — фермер, деҳқон ҳўжаликлари ва томорқа ер эгалари манфаатини кўзлаб иқтисодий судга аризалар берганлик учун давлат божи тўлашдан озод қилинган.

Шунинг учун суд, Хива туман фермер, деҳқон ҳўжаликлари ва томорқа ер эгаллари Кенгаши даъвогар "Мадрим ўғли Пиржон" фермер ҳўжалиги манфаатида жавобгар "KHIVA CLAUSTER" маъсулияти чекланган жамиятига нисбатан 589 443 941 сўм асосий қарз, 141 466 500 сўм пеня жами 730 910 441 сўм қарздорликни ундириш тўғрисидаги даъво аризаси кўрмасдан қолдиришни, даъвогар томонидан олдиндан тўлаб чиқилган 34 000 сўм почта харажати жавобгардан ундиришни лозим топди.

Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий процессуал кодексининг 107-моддаси 8-банди, 128 ва 170-моддаларини қўллаб, суд

АЖРИМ КИЛДИ:

Хива туман фермер, деҳқон ҳўжаликлари ва томорқа ер эгаллари Кенгаши даъвогар "Мадрим ўғли Пиржон" фермер ҳўжалиги манфаатида манфаатида берган даъво аризаси кўрмасдан қолдирилсин.

Хива туман фермер, деҳқон ҳўжаликлари ва томорқа ер эгаллари Кенгаши фойдасига олдиндан тўлаб чиқилган 34 000 сўм почта ҳаражати жавобгардан ҳисобидан ундирилсин.

Ажрим нусхаси тарафларга юборилсин.

Мазкур ажримдан норози тараф бир ой муддат ичида апелляция тартибида шикоят қилиш (протест келтириш) мумкин.

Судья



А.Турақулов